

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 2.50

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. I —

Pitanje napredovanja saveznika na evropskom kopnu poprima značajku problema.

Iz glavnog stana Vodje Reicha,
2. listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Jugoistočno od Zaporozja vodio je neprijatelj pod dojmom svojih teških gubitaka posljednjih dana pri odbijenim velikim napadajima, samo nekoliko mjesnih bezuspješnih napadaja.

Na srednjem Dnjepru vode se oko sovjetskih mostobrana borbe. Pri ovim protunapadajima bilo je uništeno više neprijateljskih borbenih skupina. Na ostalim djelovima istočnog ratišta vladalo je zatišje isključivši srednji otsjek sa kojeg se javlja živahna djelatnost. U mjesecu rujnu bilo je na istočnom ratištu što od strane njemačkog zrakoplovstva što od vojske, uništeno 1.465 sovjetskih zrakoplova. U borbama na srednjem otsjeku ratišta naročito su se istakli posljednjih sedmica šleska 102 saksonska 216 i tirinskih 299 pješadijska divizija. U južnoj Italiji nastavio je neprijatelj samo manjim odjeljenjima užduž puta na Vezuzu i na zapadnom rubu ravnice oko Foggie. Ovi napadaji bili su bez ikakovog uspjeha. Na jednom mjestu prodora kod Fogge borbe još uvijek u toku. Povraćanje naših četa na jedan pripremljeni brdski položaj izvada se planski. Nakon temeljitog razaranja svih raznih ratnih postrojenja i ispraznjenja obskrbnih teretnih saobraćajnih vozila, bio je prepričen oprezno nadirajućem neprijatelju grad Napoli. Borbeni zrakoplovni odredi oštetili su teško pogodcima bombi 1 neprijateljski razarač i 1 trgovački brod srednje veličine.

Sjeveroamerički zrakoplovni odredi pokušali su tokom jučerašnjeg dana napasti ciljeve u južnoj Njemačkoj. Oni su bili već daleko pred granicom Reicha napadnuti od jake lovačke odbrane i prisiljeni djelomično na bacanje bomba u more, i na povratak. Pojedinačni odredi kojima je uspjelo dublje prodrijeti u njemačko područje Reicha bili su uporno proganjeni i većim djelom odvraćeni od svojih ciljeva. Us-

ljed bacanja bombi na nekoliko mesta nastale su štete na stambenim kućama i pučanstvo je pretrpjelo gubitke. U noći na 2. listopada izveli su britanski bombarderi jedan teroristički napad na ranjskoveftalsko područje a naročito na Hagen. Prouzrokovane su znatne štete u stambenim četvrtima i gubicima među stanovništvom. Prema dosadašnjim vijestima bilo je pri ovome napadu oboren 24 četveromotorna bombardera.

Iz glavnog stana Vodje Reicha,
3. listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Na kubanskom mostobranu kao i na srednjem i južnom otsjeku istočnog bojišta neprijatelj je vodio mjesne napadaje koji su nakon mjestomično teških borbi bili odbijeni. Grad Taman bio je nakon uništenja svih važnih ratnih postrojenja ispružen a da to neprijatelj nije ni primijetio.

Na srednjem Dnjepru uspjelo je još više suzbiti neprijateljsko iskrcajno područje i žilavo borećem neprijatelju bili su pri ovome zadati veliki gubitci. Pri obrambenim bitkama jugoistočno od Zaporozja naročito su se istakli lovački puk 183 pod vodstvom podpukovnika Raaba von der Golz, jedna oklopna skupina pod vodstvom majora Gaza kao i jurišno odjeljenje 243 i oklopna lovačka jedinica 721.

Na južnom talijanskom frontu vladala je samo neznačna borbena djelatnost. Anglo-američke snage slijedile su naše zaštite, koje su se nakon uništenja svih neprijateljskih važnih postrojenja, jedinstveno i polagano izmakle prema sjeverozapadu. U sjevernom djelu otoka Korsike odbile su njemačke borbene jedinice više napadaju Badogliojevih četa, bandi i gaulističkih odreda. U protivnapadaju bili su zadani neprijatelju visoki krvavi gubitci i privedeni brojni zarobljenici.

Neprijateljske zrakoplovne snage bacile su po danu sa velike visine i pod zaštitom oblaka bombe na Emden i druga mesta na obalskom području njemačkog za-

ljeva. Prošle noći uzletali su jaki britanski odredi bombardera sa ponovnim povrijedenjem svicarskog neutralnog područja u jugozapadnu Njemačku. Jedan teroristički napad na München prouzrokovala je gubitke među civilnim stanovništvom i veće štete u gradu. Zračne obrambene snage oborile su prema dosada postojećim vijestima 7 zrakoplova. Njemačko zrakoplovstvo bombardovalo je u noći na 3. listopada uzletišta i druge vojne objekte u južnoj i srednjoj Engleskoj.

Iz glavnog stana Vodje Reicha,
4. listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Više sovjetskih mjesnih nadira prema suženom kubanskom mostobranu bilo je krvavo odbijeno. Na srednjem Dnjepru donijeli su vlastiti napadaji protiv neprijateljskih iskrcajnih borbenih skupina usprkos snažnom otporu, dobrih uspjeha.

U području ušća Pripeta i u području zapadno od Smolenska napali su Sovjeti i jučer sa jakim snagama. Ovi napadaji ostali su bezuspješni. Na ostalim odsjecima istočnog ratišta, naprotiv, vodile su se samo mjesne i također živahne borbe.

Na južnom talijanskom frontu bilo je u području sjeverno od Napulja i sjeverno od Foggie odbiveno nekoliko borbenim kolima poduprtih ispada anglo-američkih borbenih grupa, pri čemu je bilo uništeno nekoliko bornih kola.

Na otoku Korzici napao je neprijatelj jučer u više mahova položaje naših zaštita oko Bastije, ali je bio ipak poslije kraće borbe odbačen.

Njemačke čete nastavljaju u Istri uništenjem komunističkih bandi sa velikim uspjehom. Poslije čišćenja područja zapadno od Gorice oslobođeni su čak i prostori istočno i jugoistočno od Trsta i mnogo grupa je bilo natjerano u borbu i uništene.

Neprijateljske zračne skupine bombardovale su ječerašnjeg dana predjele u zaposjednutim zapadnim oblastima. Proazrokovani su

bili gubitci u ljudstvu i značna rušenja prvenstveno na stambenim zgradama nekih holandeških gradova. Prošle noći napali su neprijateljskih bombnici Kassel. Stanovništvo je imalo gubitaka. Zračne odbrambene snage uništile su pri tim napadima 44 zrakoplova dalje još 4, od kojih bi jedna četveromotorna zračna lada srušena u područje mora zapadne Engleske. Zračno oružje bombardovalo je noću na ponedjeljak uzletišta i vojničke uređaje u Velikoj Britaniji. Njemačke dalekometne baterije gađale su prošle noći englesku obalu i postigle pogodke u Ramsgave, Dial, Dover, i Folkestone.

Njemačka će dobiti rat!

Na 3. listopada govorili su u Njemačkoj čitavoj javnosti dva čovjeka čije riječi odjeknuše čitavim svijetom.

Njemački narod slavio je toga dana blagdan žetve. Njemački seljački vođa Reicha mogao je sa svoje strane ustvrditi, da je u ovom ratu izglađivanje Njemačke više nemoguće. Stanje njemačkih žetvi i genialni sistem njemačkog tržnog reda osigurali su ishranu njemačkog naroda. Ovogodišnja žetva krušnog žita je u Njemačkoj za jednu trećinu veća od lanjske. Krušni obroci njemačkog naroda početkom pete godišnjice rata mogu biti znatno povećani. Sa ove strane ne prijeti Njemačkoj uopće nikakva opasnost. Oružje gladi, kojim je Njemačka u posljednjem svjetskom ratu bila primorana da se baci na koljena, ovog puta ostaje bez učinka. Sada vrijedi samo još izvojevati pobjedu sa oružjem kako je to rekao dr. Göbbels. Sadašnje povlačenje njemačkih četa na različitim odsjecima ratišta izlazi od strane nekih tjesnogrudih čudi kao slabost i znak nekog poraza.

Šta ovo u stvari ima značiti, o tome će poučiti budući dogadaji. Njemačka može bez daljnjega da priušti, tu i tamo da se povuče, jer se rat, bilo sprjeda ili straga; ali ipak u neprijateljskoj zemlji odigrava. Pri borbi snažnih vojski nije ništa drugovačije nego kao kod nekog boksmatscha u areni:

ako je protivnik bio u prvoj, drugoj i trećoj rundi izvrstno tučen, to još iz daleka ne znači da se sada daljnja borba mora odigrati u dotičnom uglu. Ne, ako je protivnik samo uzvratno tučen, a nije pobijeden, onda će dosadašnji pobjednik sam da se povrati u najbolji početni stav za iduću rundu. U ovaj početni stav se danas vraća njemačka vojska. Ako svijet misli da je to slabost, onda će svijet vidjeti šta donaša iduća runda! *Njemački pronalažaci, tehničari i radnici nisu spavali.* Postoje stvari u pripremama, koje će zasjeniti sve dosadašnje. Neprijatelji Njemačke mogli bi se tada pokazati. Oni će priblježiti i jednog dana biti uništeni, u koliko će se uvidjeti da je riječ samo o nerazboritosti.

Kratke vijesti

Državni sekretar Dr. Backe rekao je u svojem govoru da je prekoračila ovogodišnja žetva u Njemačkoj lanjsku za jednu trećinu.

Pri svečanosti, zahvalnost žetvi, dne 3. listopada bili su mnogim seljacima podijeljena odlikovanja, viteški križ, križ za ratne zasluge.

Talijanski izdajnik general Badoglio ponudio se je saveznicima za saradnika. Ova ponuda je bila odbijena.

Vojničke vijesti:

Na kubanskom mostobranu poduzeo je neprijatelj i jučer jake napadaje u jačini puka, koji su odmah bili najkravije odbijeni.

„Nemoćna i uslijed gladi apatična“

Englesko namjerno upropastavanje čini u pravo vrijeme Indiju za politiku „nezainteresovanom“

U londonskim novinama „Daily Worker“ oglašen je bio jedan očevidan prikaz o strašnoj gladi u Indiji, koji predstavlja strašnu sliku bijede i patnje u Indiji, koja još nikada nije poprimila takovu mjeru. List piše između ostalog: jedno izvjesno uzbudjenje i nemir, koje se obično može uočiti u jednoj indijskoj masi nedostaje sada kod Indijca u Bengaliji. Ljudstvo postalo je sada bezmoćno i radi gladi tako apatično, da sada ne bi bilo u stanju da se pred svom dnevnom poslu i zanimanjem.

Među onima, koji su imali prilike da se nagledaju mase gladujućih Indijanaca, nalazila se je također jedna grupa njemačkih vojnika koja se je baš iskrcala i koja je baš poželjelo po prvi put nagledati blistajuće živopisnosti orienta. Ali tu nisu našli na nikakvu živopisnost i na nikakav sjaj, već samo na upala lica, bezmoćna tjela i gotovo izglađnjene žene i djecu. Samo u okolici britanskog Yaht-kluba i u okolici palače britanskog podkralja moglo

se još naići na sjaj i na živopisne boje. Inače se posvuda može vidjeti samo glad, siromaštvo i patnju u jednoj mjeri, koju si nijedan novajlja, koji dolazi iz Evrope, ne bi mogao ni u snu predstaviti.

Gotovo je nemoguće, nastavlja londonski dopisnik, kakvo stanje vlada n. pr. u Orisi. U mnogim kućama nađe se na djecu, koja već i po 2 do 3 dana nisu dobila šta jesti i koja grizu otrovne biljke budući nemaju šta da jedu. Kao muhe oni umiru. U posljednje vrijeme se je ta ishranbena kriza još i pogorila. Na stotine ljudi sruši se u Kalkuti na ulici i ostaju tu ležući a da se niko za njih ne zauzme niti itko o njima povede računa. Sigurno postoje izvjesne zajedničke kuhinje, ali te ni iz daleka ne mogu podmiriti glad sviju. Bezbroj milijona Indijaca danas je potpuno nezainteresovan za politiku budući ih je glad natjerao na šutnju.

Londonski list napada oštrim riječima „nemoćnost“ engleske vlade, koja da ne može utišati nevolju u Indiji, kada to piše - ali ubrzo će Bombay, u sjaju i bljesku zastava, u šarenili uniformi vojske i mornarice prikazati javnost: „Podkralj, čije sedmogodišnje zlo gospodarstvo sada nalazi u izgladnjelim masama ljudi svoju najvišu točku, vraća se u London.

List dalje nastavlja, da bi podkralj trebao prikazati ministru za Indiju Amery u Londonu.

Podkralj Indije bi trebao, nastavlja list, prikazati g. Amaru, ministru za Indiju u Londonu, kakva okrutna bijeda vlada u Indiji i kako da Indijci počinju uvidati, da nisu postali jedne naravne propasti, već onih nesposobnih, umornih staraca iz Novog Delhija, snose krivnju na ovakovoj bijedi.

Ovakav izvještaj jednog engleskog lista koji utvrđuje, da je glad u Indiji djelo Engleza, zaslužuje da se poprimi i čvrsto zadrži, akoprem smatra list, da su tome krivi nesposobnost i korupcija ograničenog podkralja lorda Linlithgowa i njegovog činovništva. U stvarnosti pak je još malo drukčije, ma da se ne može poricati da bi moglo imati te imenovane osobine engleskih narodnih usrećitelja u Indiji izvjesnu osjetnu mjeru na krivnji.

Pravi pak razlog ove u svojoj razmjeri i popratnim okolnostima jedinstvene katastrofe u Indiji leži na drugom području, koje svakako engleski i komunistički list „Daily Worker“ ni iz daleka ne smije dodirnuti, jer se dodiruje i suviše sa starim engleskim i boljevičkim praktičarima. Ali on ipak može pročitati između redaka njegovog izvještaja. Treba samo pozorno pročitati rečenicu: „Bezbroj miliona Indijanaca danas je potpu-

no nezainteresovan za politiku budući ih je glad natjerao na šutnju.“

Možda se čini krivom istom zločudnu klevetu engleskog „Intelligence service“, ako se sadašnju indijsku gladovnu nuždu ocrtava kao izljev njegovog več lako često prokušanog „intelligence“. U tom trenutku svjetske historije, kada stoje pred vratima Indije Japan i Subha Chandra Bose sa jednom oslobođilačkom armijom, je od i suviše velike važnosti da su bezbrojni milijuni Indijanaca nezainteresovani na politici pa makar i stoga razloga da ih je glad natjerao na šutnju! Izuzetno dakle jednom nije glupost, kako smatra „Daily Worker“, već „Intelligence“ Engleske stvar, koji je pridoneo toj namjernoj katastrofi. Upitano je samo, nije li pridošao kraj ovakovoj vrsti „Intelligence“ u Indiji i drugdje, O tom pak pitanju se ovaj čas raspravlja na bojnim poljima.

KAKO JE BIO ZADAR ZAPOSJEDNJUT

XVIII. talij. armija položila oružje

O zauzeću Zadra saznajemo slijedeće:

Već u ranim popodnevnim satovima 10. rujna, zadarski vojni aerodrom, Zemunik zaposjele su jedinice vojske i zrakoplovstva i to bez borbe.

Brza grupa jedne njemačke brdske divizije prilikom svog ulaza u Zadar bi od strane pučanstva veselo pozdravljena.

Najvažniji djelovi XVIII. armije, čiji djelokrug je bio proširen sve do Splita, gdje je bio njezin glavni stan predali su se njemačkim četama bez borbe. Njemačke brdske jedinice zaposjele su i osigurale najvažnije točke.

Koncerti Njemačke Vojne Muzike

U nedjelju 3. ovog mjeseca koncertirala je Njemačka Vojna Muzika od 7 do 8.30 sati na večer na Poljani, a u ponedjeljak 4. ovog mjeseca na obali pred kafanom „Krka“. Danas je ponovo koncert na Poljani. Poslije dugog vremena razvila se je tom prigodom na Poljani i na obali Živa Šetnja, a gradjanstvo je iz svakog komada srdačno povlađivalo vojnoj glazbi.

Vojna glumačka družina: Dne 5. listopada od 17-18.30 sati predstave njemačke vojne glumačke skupine, za građanstvo, u Gradskom Kazalištu. - Ulas bezplatan.

Prijave za ishranu sa kazana

U nedjelju 3. ovog mjeseca bio je prvi dan prijava za ishranu sa kazana. Prijavilo se je toga dana 1300. neimućnih i na hrani oskudnih osoba. Mnogi od prijavljenih, kad su čuli da se neće

izdavati kruh, već da će se i to brašno sačuvati za pravljenje tjestenine za zajednički kazan, a da što dulje traje, odustali su od prijave i rekli:

Mi smo se htjeli prijaviti jedino radi kruha, a sa drugim ćemo se proći, brišite nas!

I ovo je lijepi primjer građanskih obzira prema bližnjemu! Znamo kako će tim obiteljima biti teške bez kruha, ali čim grad bude u stanju, opet će se pristupiti dijeljenju kruha.

Nova odredba prehranbenog odbora.

Prema odluci prehranbenog odbora, u vezi opć. oglasa br. 214 od 1. o. mj. saopćuje se da se uz topli obrok, koji će se počam od 6. o. mj. početi djeliti, ne će davati kruh. Prema tomu na kazanima moći će se dobiti samo topli obrok čorbe, koji će uslijed toga biti poboljšan.

Ovo je odlučeno radi toga da prehrana preko javnih kuhinja (kazana) što dulje traje.

Lijepi primjer dužnosti.

Jučer u nedjelju prijavio se je dobrovoljno na rad za javne radove šef redarstva gosp. inž. Ljubić sa 20 redara, koji su mogli da se odaleće toga dana od službe u gradu. Isto tako su se dobrovoljno prijavili na rad mnogi drugi poglavnice ureda sa svim činovnicima i namještenicima. Time je dan svima ljepi primjer dužnosti i gradjanske solidarnosti.

Producenje davanja kruga

Daje se do znanja pučanstvu da je produženo davanje kruha do 7. o. mj. zaključno.

Zalihе ulja i neosnovane objede

Prehranbenom Odboru Općine bilo je pred par dana prijavljeno, da se sa skladišta ulja određenog za ishranu gradskog pučanstva iznose „na dainejane ulja“ i da bi se pri tome mogla da tjeru kakva zloupotreba. Prehranbeni odbor, alarmiran tom vijesti, dao je odmah ispitati što je na stvari, i ustanovio, da nije iznesena niti jedna litra ulja bez naloga i znanja Odbora. Od 5.350 kg. ulja koje se je nalazilo u skladištu, izdano je sa potvrdom općine od dana 13. IX. ove godine do 1. X. ove godine u svemu 338 kg. ulja i to: 390 kg. za Bolnicu, 35 kg. za sudske zatvore, dakle 425 kg., a ostalih 13 kg. je izdano po općinskom nalogu i primici za kuhinju redarstva, za povratnike internirce i za kuhinju oružnika. Nikome drugome niti jedan dec!

Prehranbeni Odbor je građanstvu zahvalan na ovoj saradnji, dužnost odbora je da ispita. Bila je faktično gola istina da su se iznijele „na dainejane ulja iz skladišta“, ali sve to sa znanjem i odobrenjem Općine. U skladištu ostaje još 4911 kg. ulja i dalje se pazi na ovo dragocijeno dobro naše ishrane.